

Sygn. akt I C 1398/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 sierpnia 2020 r.

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi, I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodnicząca: Asesor sądowy Monika Sałyga

Protokolant: staż. Joanna Ciucias

po rozpoznaniu w dniu 25 sierpnia 2020 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.

przeciwko K. B.

o zapłatę

I. umarza postępowanie w zakresie kwoty 300 (trzysta) zł;

II. oddala powództwo w pozostałej części.

Sygn. akt I C 1398/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 lipca 2019 roku, wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, powód (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej K. B. kwoty 2 916,06 zł wraz z odsetkami liczonymi w następujący sposób:

- od kwoty 671,06 zł w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;
- od kwoty 1 644,78 w wysokości 10% w stosunku rocznym, ale nie więcej niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego, która na dzień wniesienia pozwu wynosi 10% i nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie,
- od kwoty 251,21 zł w wysokości 9% w stosunku rocznym, ale nie więcej niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego, która na dzień wniesienia pozwu wynosi 10% i nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie.

Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania sądowego w kwocie 37 zł. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że dochodzona kwota stanowi zadłużenie pozwanej wynikające z umowy o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty. Podniesiono, że w związku z zaprzestaniem spłaty zadłużenia przez pozwaną, powód podjął działania windykacyjne a następnie wypowiedział umowę, w związku z czym cała należność wynikająca z przedmiotowej umowy stała się wymagalna z dniem 10 sierpnia 2016 r.

/pozew, k. 4-6/

Postanowieniem z dnia 25 lipca 2019 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę do rozpatrzenia do tut. Sądu, stwierdzając brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

/postanowienie, k. 7/

W piśmie z dnia 18 września 2019 r. powód wniósł także o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów notarialnych za uzyskanie uwierzytelnionego odpisu pełnomocnictwa. Wyjaśnił, że dochodzona pozwem kwota 1 644,78 zł stanowi wymagalną kwotę transakcji gotówkowych i wniósł o zasądzenie jej z odsetkami w wysokości opisanej w pozwie liczonymi od dnia 11 lipca 2019 r. do dnia zapłaty, kwota 251,21 zł stanowi wymagalną kwotę transakcji bezgotówkowych i wniósł o zasądzenie jej z odsetkami w wysokości opisanej w pozwie liczonymi od dnia 11 lipca 2019 r. do dnia zapłaty, kwota 671,06 zł stanowi sumę odsetek umownych, naliczanych od kwot obciążających rachunek karty na skutek dokonywania przez dłużnika transakcji kartowych, począwszy od księgowania pierwszej transakcji, od której zostały naliczone odsetki tj. od dnia 20 lutego 2015 r. do dnia 10 lipca 2019 r. zaś kwota 349,01 zł stanowi sumę kosztów.

/pismo, k. 10/

Zarządzeniem z dnia 21 listopada 2019 r. pełnomocnik powoda został zobowiązany do wskazania terminów, w których pozwana była zobowiązana do dokonania spłat minimalnych w odniesieniu do miesięcznych zestawień z wyszczególnieniem kwoty stanowiącej spłatę minimalną oraz naliczonych odsetek od tej kwoty w terminie 2 tygodni od dnia doręczenia pisma pod rygorem art. 233 § 2 k.p.c.

/zarządzenie, k. 39/

W piśmie z dnia 11 grudnia 2019 roku powód wskazał, że dochodzi odsetek w wysokości 671,06 zł, wynikającej z pomniejszenia sumy odsetek o łączną wartość spłat zaksięgowanych na poczet odsetek przed datą sporządzenia pozwu. W piśmie powód zawarł zestawienie naliczanych odsetek w formie tabeli w której wskazano jedynie datę i kwotę odsetek. Ponadto powód wyjaśnił, że zgodnie z regulaminem obciążenie rachunku karty dokonywane jest z datą księgowania transakcji przez bank i od tego dnia naliczane są odsetki aż do dnia poprzedzającego spłatę zadłużenia. Podniesiono, że pozwana była zobowiązana do dokonywania spłat w terminach i kwotach wskazanych w miesięcznym zestawieniu. Spłata minimalna wskazana w zestawieniu wynosiła 5% wykorzystanego limitu kredytowego, ale nie mniej niż 50 zł z zastrzeżeniem, że w przypadku rozwiązania umowy, pozwana zobowiązana będzie do spłaty całości zadłużenia na rachunku karty. Bank zaś umożliwi klientowi spłatę zadłużenia w terminie 24 dni od daty wygenerowania zastawienia transakcji i operacji.

/pismo, k. 42-44/

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o rozłożenie zadłużenia na 6 rat w kwocie po 486,17 zł. Wskazała, że o istnieniu zadłużenia na karcie dowiedziała się dopiero z chwilą otrzymania korespondencji z Sądu, gdyż wcześniej w żaden sposób Bank nie informował jej o wystąpieniu zaległości na karcie. Ponadto pozwana wskazała, że w dniu 17 stycznia 2020 r. udała się do placówki powoda w celu wyjaśnienia istnienia zadłużenia, gdzie dowiedziała się, że kwota jej zadłużenia jest wyższa niż wskazana w pozwie a karta dalej jest aktywna, wobec czego dokonała spłaty w kasie banku w wysokości 300 zł. Ponadto zamknęła rachunek rzeczony linii kredytowej, żeby jej obciążenie nie wzrastało.

/odpowiedź na pozew k. 48-49/

W odpowiedzi powód wskazał, że zaliczył wpłatę dokonaną przez pozwaną na poczet odsetek i w związku z powyższym oświadczył, iż cofa pozew o kwotę 300 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w tej części, jednocześnie podtrzymując żądanie w pozostałej części, tj. zasądzenia kwoty 1 644,78 zł tytułem wymagalnej kwoty transakcji gotówkowych, 251,21 zł tytułem wymagalnej kwoty transakcji bezgotówkowych, kwoty 371,06 zł tytułem odsetek umownych i karnych – wszystkich wraz z odsetkami liczonymi w sposób opisany w pozwie, sprecyzowany pismem z dnia 18 września 2019

r., oraz kwoty 349,01 zł tytułem kosztów monitów i upomnień. Jednocześnie powód oświadczył, że nie wyraża zgody na rozłożenie zadłużenia na raty.

/pismo powoda k. 59-60/

Do zamknięcia rozprawy strony zostały przy swoich stanowiskach.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 lutego 2015 roku K. B. zawarła z (...) Bank (...) Spółką Akcyjną z siedzibą we W. umowę nr (...) o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty kredytowej. W oparciu o powyższą umowę bank przyznał posiadaczowi karty limit kredytowy w wysokości 2 500 zł. W umowie wskazano, że spłata zadłużenia z tytułu wykorzystanego limitu kredytowego będzie dokonywana w miesięcznych okresach rozliczeniowych na rachunek karty. Posiadacz karty był zobowiązany do dokonywania spłat w terminach wskazanych w miesięcznym zestawieniu. Spłata minimalna wskazana w zestawieniu wynosiła 5 % wykorzystanego limitu kredytowego, ale nie mniej niż 50 zł. Termin spłaty wskazywany w zestawieniu został ustalony jako 24 dzień po zakończeniu każdego okresu rozliczeniowego. Ostatnim dniem okresu rozliczeniowego był wskazany we wniosku o przyznanie limitu i wydanie karty kredytowej dzień generowania zastawienia.

Pozwana przy zawieraniu umowy o kartę kredytową oświadczyła, że otrzymała egzemplarz umowy oraz regulaminu.

/dowód: umowa – k. 18-20/

W umowie ustalono, że niespłacenie w terminie wymagalnej spłaty minimalnej wskazanej w zestawieniu powoduje powstanie zadłużenia przeterminowanego, skutkującego dokonaniem blokady karty oraz naliczeniem opłat za blokadę karty. W przypadku powstania zadłużenia przeterminowanego posiadacz karty miał być wzywany do niezwłocznej spłaty zadłużenia. Posiadacz karty wyraził zgodę na prowadzenie działań monitująco-upominawczych i na naliczanie powstałych w związku z tym kosztów. Bank miał prawo wypowiedzenia umowy m.in. w przypadku braku spłaty wymagalnego zadłużenia lub jego części, po uprzednim wezwaniu posiadacza karty do zapłaty zaległych spłat lub ich części w terminie ustalonym przez bank, nie krótszym niż 7 dni od daty otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy. Termin wypowiedzenia umowy wynosił 2 miesiące. Z dniem wypowiedzenia umowy całe niespłacone zadłużenie z tytułu umowy miało stać się zadłużeniem przeterminowanym.

/dowód: umowa – k. 18-20/

Z wykazu operacji na rachunku karty wynika, że pozwana korzystała z karty ostatni raz w grudniu 2015 r. oraz że dokonała ostatniej spłaty zadłużenia z tytułu karty również w grudniu 2015 r.

/dowód: wykaz operacji na rachunku karty k. 15-17/

Pozwana zawarła przedmiotową umowę, gdyż w 2015 r. dokonała zakupu telewizora na raty i aby móc dokonać tego zakupu była zobowiązana do zawarcia umowy o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty kredytowej. Umowa kredytu ratalnego na zakup telewizora była zawarta również z powodem. Powód kontaktował się z pozwaną drogą mailową i telefoniczną w sprawie opóźnienia w płatności rat za telewizor, ale nigdy nie informował pozwanej o istnieniu zaległości w związku z korzystaniem przez pozwaną z karty kredytowej. W dniu 17 stycznia 2020 r. pozwana udała się do placówki powodowego banku, gdzie dowiedziała się, że karta kredytowa dalej jest aktywna i że jej zadłużenie z tytułu karty dalej narasta, w związku z czym złożyła dyspozycję zamknięcia rachunku karty kredytowej.

/dowód: zeznania powódki protokół z rozprawy z dnia 25 sierpnia 2020 r. k. 66-68, znacznik czasowy 00:10:59-00:32:07, wniosek o rezygnację z użytkowania karty kredytowej – w aktach/

Sąd ustalił niniejszy stan faktyczny na podstawie dokumentów przedstawionych przez powoda w postaci umowy, której fakt zawarcia nie był kwestionowany przez pozwaną jak i wykazu operacji na rachunku karty oraz na podstawie

zeznań pozwanej, co do których wiarygodności Sąd nie powziął wątpliwości. Sąd pominął dowód z przedstawionego przez powoda regulaminu umowy o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty kredytowej (k. 21-23) oraz tabeli opłat i prowizji (k. 24-26), ważnych od 11 marca 2016 r., jako że powstały one po zawarciu umowy będącej źródłem roszczenia powoda.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Pismem z dnia 25 marca 2020 r. powód cofnął powództwo co do kwoty 300 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. Zgodnie z treścią art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. W myśl art. 203 § 4 k.p.c. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa.

Z okoliczności niniejszej sprawy nie wynikało, by cofnięcie pozwu było sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa. Należy zatem przyjąć, że powód skutecznie cofnął pozew we wskazanym zakresie.

Wobec powyższego, w oparciu o treść art. 355 § 1 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym w dacie wytoczenia powództwa) Sąd umorzył postępowanie w zakresie kwoty 300 zł.

Na gruncie niniejszej sprawy powód domagał się od pozwanej zapłaty kwoty stanowiącej nieuiszczone przez pozwaną należności wynikające z zawartej umowy o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty kredytowej. Należności te wynikały z transakcji gotówkowych i bezgotówkowych, jakich K. B. dokonywała przy użyciu karty, z naliczonych przez stronę powodową odsetek oraz kosztów związanych z windykacją zaległości.

Istotą ustaleń oraz rozważań dokonanych przez Sąd było ustalenie istnienia roszczeń powoda oraz daty ich wymagalności.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że pozwana potwierdziła fakt zawarcia umowy o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty kredytowej oraz przyznała, że korzystała z karty kredytowej. Wyjaśniła jednak, że poza umową o kartę kredytową łączyła ją z powodowym bankiem umowa kredytu ratalnego na zakup telewizora, które to umowy były zawarte jednocześnie i w związku z którą była z powodowym bankiem w stałym kontakcie. Podniosła jednak, że nie miała świadomości istnienia zadłużenia na rachunku karty, gdyż bank nie skierował w jej stronę żadnych działań windykacyjnych w związku z tym zobowiązaniem. Tymczasem w wykazie operacji na rachunku karty powód wskazał, że poniósł szereg wydatków, związanych z monitami i upomnieniami, które również były dochodzone w niniejszej sprawie. Powód nie przedstawił natomiast żadnych dowodów na przeprowadzanie jakichkolwiek czynności windykacyjnych wobec powódki.

Następnie wskazać należy, że wierzytelności dochodzone w niniejszej sprawie wiązały się z prowadzoną przez Bank działalnością gospodarczą. W takim przypadku kodeks cywilny przewiduje 3-letni termin przedawnienia.

Wymagalność roszczenia banku należy utożsamiać z chwilą, z upływem której wierzyciel może domagać się od dłużnika spełnienia świadczenia, czyli jest to ostatni dzień, w których dłużnik może spełnić świadczenia zgodnie z treścią zobowiązania. W doktrynie przez wymagalność roszczenia wskazuje się ostatni dzień, w którym dłużnik może spełnić świadczenie w sposób zgodny z treścią zobowiązania. Gdyby pozwana wpłacała tylko kwoty minimalne, takie zachowanie należałoby ocenić jako zgodne z umową, wymagalność pozostałego zadłużenia (ponad uiszczone kwoty minimalne) należałoby zatem wiązać dopiero z upływem dnia, w którym limit kredytu został osiągnięty, wcześniej bowiem strona powodowa nie mogła żądać spełnienia tego świadczenia.

W świetle umowy łączącej K. B. z powodowym bankiem, pozwana była zobowiązana do spłaty co najmniej minimalnej kwoty w wysokości wskazywanej w zestawieniu. Spłata miała nastąpić w terminie wskazanym w zestawieniu, który został ustalony jako 24 dzień po zakończeniu każdego okresu rozliczeniowego.

Sąd w pełni podziela pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie I CSK 243/08 (OSNC rok 2010, nr 1, poz. 16) dotyczący sposobu liczenia terminu przedawnienia roszczeń wynikających z korzystania z karty kredytowej.

Jeżeli posiadacz karty kredytowej wydanej przez wystawcę na podstawie umowy zaprzestał wpłacania minimalnej kwoty zadłużenia podawanej każdorazowo w doręczanych mu wyciągach bankowych, bieg 3-letniego terminu przedawnienia roszczenia o zapłatę tych kwot rozpoczyna się z upływem dnia wskazanego w wyciągu jako termin zapłaty kwoty minimalnej, nie zaś dopiero po wyczerpaniu limitu kredytu, ustalonego w umowie.

Powód w pozwie powiązał datę wymagalności zobowiązania z datą upływu okresu wypowiedzenia umowy karty kredytowej, jednak z przyczyn wskazanych powyżej, przyjęty przez powoda sposób rozumowania należy uznać za błędny. Ponadto podkreślenia wymaga, że powód nie wykazał, że skierował do pozwanej oświadczenie o wypowiedzeniu umowy a nadto z ustaleń sądu wynika, że rachunek kredytowy został zamknięty dopiero na skutek oświadczenia pozwanej, złożonego w placówce banku po doręczeniu jej odpisu pozwu.

Wskazać należy, że rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z 17 grudnia 1996 r. sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997 r., z.6 - 7, poz.76).

W oparciu o materiał dowodowy przedstawiony przez stronę powodową nie sposób ustalić, czy pozwana przekroczyła limit zadłużenia powstałego wskutek zaprzestania wpłacania kwot minimalnych, kiedy roszczenie powoda stało się wymagalne i czy doszło do przedawnienia w całości bądź w części kwoty składającej się na roszczenie z tytułu transakcji gotówkowych i bezgotówkowych jak i skapitalizowanych odsetek. Powód nie wykazał również faktu poniesienia kosztów windykacyjnych.

Przedstawiony przez powoda wykaz operacji na rachunku karty nie pozwala na ustalenie, kiedy dana kwota stała się wymagalna oraz ile dokładnie wynosiła spłata minimalna.

Pełnomocnik powoda został zobowiązany do wskazania terminów, w których pozwana była zobowiązana do dokonania spłat minimalnych w odniesieniu do miesięcznych zestawień z wyszczególnieniem kwoty stanowiącej spłatę minimalną oraz naliczonych odsetek, jednak nie udzielił odpowiedzi na pytania wskazane w zarządzeniu, ogólnikowo powołując się na zapisy umowy.

Jednocześnie z wykazu operacji na rachunku karty można wywnioskować, że pozwana zaprzestała korzystania z karty kredytowej w grudniu 2015 r. i dokonywała pewnych spłat zadłużenia do grudnia 2015 r. Powód nie przedstawił jednak, jakie było saldo zadłużenia pozwanej po zaksięgowaniu tych wpłat. Zauważyć należy, że skoro pozwana naruszyła wynikające z umowy zobowiązanie i nie spłacała należności wskazanej w wyciągach, to wymagalność roszczenia o zapłatę poszczególnych kwot należy wiązać z terminami płatności tych kwot.

W oparciu o materiał dowodowy przedłożony przez powoda niemożliwe było ustalenie terminów wymagalności poszczególnych kwot wchodzących w skład żądania, a tym samym ich ocena pod kątem przedawnienia.

Nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie pozwana jest konsumentem, natomiast powód posiada status przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 117 § 2¹ k.c. po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. Okoliczność tą Sąd bierze pod uwagę z urzędu.

W związku z powyższym bez znaczenia dla rozstrzygnięcia było stanowisko pozwanej, która potwierdziła zawarcie umowy ze stroną powodową oraz deklarowała chęć spłaty roszczenia, którego domagał się powód. K. B. nie uznała powództwa. W ocenie Sądu takie oświadczenie powinno mieć bowiem charakter wyraźny. Niezależnie od tego uznanie powództwa również podlega ocenie Sądu pod kątem zgodności z prawem oraz zasadami współżycia społecznego (art. 213 § 2 k.p.c.). Nie budzi wątpliwości, że ze względu na poczynione powyżej ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne, w szczególności przyjęcie przedawnienia roszczenia, stanowisko pozwanej, nawet jeżeli potraktować je jako uznanie powództwa, nie mogło skutkować uwzględnieniem żądania.

Mając na względzie wszystkie wskazane wyżej okoliczności, Sąd oddalił powództwo.